

Nadbiskupijski Dan obitelji, Đakovo, 28. listopada 2017.

Sir 30,2-7 (nema u liturgijskim čitanjima); Lk 15,1-3,11-32 (4. korizmena C)

Draga braćo i sestre - drage slike Presvetoga Trojstva, draga braćo svećenici, koji svojom službom u ovim slikama Trojstva budete svetost i uzvišenost njihova dostojanstva!

Evandelist Luka je odmah na početku današnjeg evanđeoskog teksta dao do znanja da je Isusovo slušateljstvo koje ga je slušalo bilo podijeljeno između sebe. S jedne su strane carinici koji za rimske okupatore skupljaju porez, dakle domaći židovski izdajnici i zato grešnici, a s druge su strane farizeji i pismoznanci, religiozna i intelektualna elita, koja poštuje židovske zakone i tradiciju. Te dvije skupine ljudi međusobno se ne trpe.

Isus je jedini koji ima odnos i s jednima i s drugima. I priča im priču. Svojom pričom i carinicima i farizejima otvara novu mogućnost. Ne osuđuje ih, ne prikazuje im Boga kao uvrijeđeno i srdito zlopamtilo, već kao dobrog i milosrdnog oca, koji i jedne i druge čeka pun nježnosti, razumijevanja, ljubavi i praštanja. Isusov govor je zato za njih bio istinska Radosna vijest!

Svoj stav i prema jednima i prema drugima Isus tumači likom dobrog i milosrdnog oca. Otac ljubi svu svoju djecu; oba sina. Mlađega pušta da ode, ide mu u susret kad se vraća, raduje se njegovu povratku i radostan mu sprema gozbu. Sa starijim sinom razgovara, potvrđuje mu pravo na sve što ima. Trudi se kako bi ublažio njegovu ozlojeđenost. Isus svojom pričom ništa ne zatvara. Nikoga ne osuđuje. Štoviše otvara mogućnosti i poziva obojicu sinova. Poziva ih u kuću, u zajednički dom, otvara im pogled i srce za obnovu njihova zajedništva i bratski odnos. Ne moralizira, nego otvara nove perspektive.

Iznad naših ljudskih nijemosti i prekinutih odnosa, on govori o Bogu koji se trudi oko bratskih odnosa i zajedništva među ljudima. Milosrdni otac ohrabruje svoje sinove strpljenjem, radošću, gozbom, razgovorom. Pokazuje da im - kad dopuste da otac bude otac - pripada sve. No, kad odbacuju Boga Oca, sami sebe srozavaju na razinu prosjaka, lišenih svega.

Obraćenje mlađega sina počinje kad je pao na dno. Kad je sve potrošio, kad je shvatio da nema ništa, da je nitko i ništa, tada počinje „dolaziti k sebi“. No, i kad smo najudaljeniji od Boga, uvijek mu se možemo vratiti. Mlađi sin misli da će, ako ga Otac uopće primi, biti samo najamnik. Vraća se kući jer želi preživjeti. Iako se kaje, ne računa na očinsku ljubav, da bi ponovno mogao biti sin. No, dok je taj mlađi sin još bio daleko, „njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga.“ Očevo mu milosrđe i ljubav vraćaju čast, identitet, dostojanstvo i radost. Otac nas želi, ne kao sluge, nego kao svoje sinove. Zajedništvo s Ocem nije ropstvo. Zajedništvo djece s roditeljima, zajedništvo s bračnim drugom - unatoč napetosti - nije ropstvo. Čuvanje bračnog i obiteljskog zajedništva, rađanje i odgoj djece, očinstvo i majčinstvo - ne trebamo izvršavati kao puku dužnost i zakon, kao sluge - kao što je to činio stariji sin, nego s ljubavlju i sviješću da smo voljeni sinovi i kćeri, suradnici dobrog nebeskog Oca. Ljubeći svoju obitelj, mi smo suradnici Boga Oca; njegovom ljubavlju obasipamo ovaj svijet. Sinovi nisu najamnici i imaju veću odgovornost od najamnika i slugu. Ja nisam sluga i najamnik, nego sin. Kao supružnik, kao otac ili kao majka, kao sin ili kćerka, ja sam suradnik i slika Boga Oca, ja sam baštinik Očeva imanja. Sin jednom mora postati otac. I zato se mora početi ponašati kao otac! I ja - baš zato što znam da sam uvijek i bezuvjetno voljen od Boga - ne smijem se zadovoljiti time da se ponašam kao mlađi i stariji sin, nego moram preuzeti ulogu oca i biti dobri i širokogrudni otac: u odnosu prema djeci, u odnosu prema njihovim mušicama; u odnosu prema mome bračnom drugu i njegovim slabostima. Bez obzira jesam li muž ili žena pozvan sam za svoga bračnoga druga biti uprisutnjenje dobrog nebeskoga Oca. I bez obzira jesam li otac ili majka, pozvan/a sam za svoje dijete biti uprisutnjenje dobrog Oca.

Dva sina, dva puta odlaženja od Boga, su, draga braćo i sestre, i dva puta povratka k Bogu, dobrom i milosrdnom Ocu.

Današnja nas prispodoba vodi do iskustva Očeve strpljivosti i ljubavi, te na potrebu, štoviše na obvezu da budemo slični Ocu. Nijedan od sinova nije OK. Mi se često ponašamo kao mlađi ili kao stariji sin, a trebamo preuzeti ulogu oca iz prispodobe i pokazivati ljubav, širinu i strpljivost koju pokazuje otac u evanđeoskoj Isusovoj prispodobi.

Vjerujem da svi mi ovdje okupljeni želimo „doći k sebi“, prionuti uz svoj očinski, majčinski, roditeljski, sinovski, supružnički kršćanski i katolički identitet. Vjerujem da svi želimo:

- (1) truditi se postati poput oca i biti njegova slika; njega unositi u svoju obitelj i u svoj dom; donositi ga svome bračnom drugu i svojoj djeci; ljudima koje susrećem;
- (2) prihvatiti da smo svi mi Očevi sinovi, od kojih niti jedan nije idealan, nego su obojica grešna. Ali ih otac, unatoč njihovih grijeha, lutanja, tvrdoće srca i slabosti, ljubi obojicu. Poštuje našu slobodu i pati zbog naših lutanja jer nas ljubi. Mlađeg pušta da ode od kuće i starijeg da ostane. Pušta mlađeg da se vrati i poziva starijega ga uđe u zajednički dom.
- (3) obratiti se. Obojica sinova trebaju doći u kuću Očevu, susresti Oca, ali se i susresti međusobno kao braća te uspostaviti međusobni bratski odnos u Očevu domu. To otac ne može umjesto njih. On se trudi, potiče ih. Dovodi ih u međusobnu blizinu. Sprema gozbu. Daje svoje. Ishod je, međutim, otvoren. Ne ovisi o ocu, nego o sinovima. A naš odnos s braćom izravno utječe i na odnos prema Bogu. I obrnuto. Odnos s Bogom izravno se zrcali u odnosima među ljudima. Naši bračni i obiteljski odnosi su mjesto na kojem se vidi i zrcali odnos s Bogom. Svoju vjeru pokazujemo u našim odnosima.